

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

1.Bhar.78/2016/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2016. év szeptember hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2.Bf.219/2014/17. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott bűnösségét a folytatólagosan elkövetett számítástechnikai rendszer elleni bűncselekmény vétségében (1978. évi IV. törvény 300/C. § (1) bekezdés) is megállapítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 42.755.- (negyvenkettőezer-hétszázötvenöt) forint bűnügyi költséget az államra terheli.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárás során felmerült 30.880.- (harmincezer-nyolcszáznyolcvan) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Székesfehérvári Járásbíróság 2014. év július hó 7. napján kihirdetett 15.B.718/2012/15. számú ítéletével a vádlottat 2 rendbeli közokirat hamisítás büntette [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés b./ pont], 1 rendbeli zaklatás vétsége [1978. évi IV. törvény 176/A. §. (1) bekezdés] 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett, számítástechnikai rendszer elleni bűncselekmény vétsége [1978. évi IV. törvény 300/C. § (1) bekezdés, 12. §. (2) bekezdés] miatt - halmazati büntetésül - 6 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélettel szemben a vádlott felmentés végett fellebbezést jelentett be.

A Fejér Megyei Főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a 2012. év C. törvény rendelkezéseit alkalmazza, és e szerint minősítse a vádlotti cselekményeket. A vádlottal szemben kiszabott büntetést szabadságvesztésként nevezze meg, melynek végrehajtási fokozata börtön és a

végrehajtás esetén alkalmazható feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés kiegészítésére is indítványt tett. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A másodfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 2015. év október hó 7. napján kihirdetett 2.Bf.219/2014/17. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat az 1 rendbeli, folytatólagos elkövetett számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény vétségének (1978. évi IV. törvény 300/C. §. (1) bekezdés) vádja alól felmentette, halmazati büntetését pedig 240 óra fizikai munkakörben végrehajtandó közérdekű munka büntetésre enyhítette. Rendelkezett az átváltoztatásról és a bűnügyi költség viseléséről is.

A másodfokú bíróság ítéletével szemben az ügyész 3 napi gondolkodási időn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére, bűnösségének kimondása és a büntetés súlyosítása érdekében. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az általa elrendelt bizonyítás jelentőségét felnagyítva az elsőfokú bíróság által végzett bizonyítási tevékenység rendszerét figyelmen kívül hagyva, abból azon adott cselekményt kiszakítva foglalt állást akként, hogy a cselekmény vádlott általi elkövetése nem bizonyítható.

A Székesfehérvári Járásbíróság, amikor a vád tárgyává tett valamennyi bűncselekményben a vádlott bűnösségét megállapította, részletes indokolást adott arról, hogy milyen bizonyítékokat vett figyelembe, azon bizonyítékok milyen módon erősítették egymást, és milyen módon tették egyértelművé az adott bűncselekmények vádlotthoz köthetőségét.

A járásbíróság gondosan mérlegelte a vádlott előéletét, a vád tárgyává tett cselekménnyel részben párhuzamosan elkövetett bűncselekmény miatti büntetőeljárás megállapítható adatait, foglalkozását, képzettségét, személyiségét.

Az elsőfokú bíróság mérlegelte a vádlotti védekezést, rámutatva annak belső ellentmondásaira és mérlegelte azon személyi bizonyítékokat, amelyek alapján a vádlotti védekezést elvetette. Így értékelte a sértetti vallomását, amely mindvégig következetes volt, részletesen értékelte az okirati bizonyítékokat és a bizonyítékok teljes körű értékelése alapján állapította meg ítéletében, hogy senki másnak, mint a vádlottnak volt érdeke a jogosulatlan belépés, amelyet a vádlott számítógépes ismerete, az a körülmény, hogy ő maga állította helyre együttélésük során a sértett postafiókját, így a jelszaváról is tudomással bírhatott, /amelyet később maga sem vitatott/ és az ezzel párhuzamos történő egyéb zaklatások olyan bizonyítási láncolatot képeznek, amely alapján nem vonható le más következtetés, mint az, hogy a vádlott volt az a személy, aki minden, általa ismert lehetséges felületen megpróbálta a sértett magánéletét feltérképezni, abba beleavatkozni és erre speciális szakismerete révén lehetősége is volt.

Ezzel szemben a törvényszék okszerűtlenül állapított meg felderítetlenséget és a bizonyítási eljárás eredményeként maga tette a tényállást megalapozatlanná azzal, hogy a már elsőfokú bíróság által értékelteket figyelembe se véve, csak a saját maga által elrendelt bizonyítás eredményére /eredménytelenségére/ alapozott. Egyedül arra helyezett hangsúlyt, hogy a számítógép meglétének hiánya bizonytalanságot rejt magában, amely miatt a szakértői elmondásra alapítva a bűnösség ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.132/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal, mind az elsőfokú, mind a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében tartotta fenn.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlanságát bizonyítás felvételével megkísérelte kiküszöbölni. Ennek érdekében beszerezte a Dunaújvárosi Rendőrkapitányság iratait és így a közokirat hamisítással kapcsolatban a megalapozatlanságot sikerült kiküszöbölnie. A számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmények tekintetében való megalapozatlanság miatt igazságügyi informatikai szakértőt vont be a másodfokú eljárásba és a szakértőt meg is hallgatta. Azonban a másodfokú bíróság az elrendelt bizonyítást nem vitte következetesen végig. Hivatkozott a másodfokú bíróság ítéletének 4. oldal /2/ bekezdésében rögzítettekre és arra, hogy a másodfokú bíróság a szakértő feltételezését nem ellenőrizte, nem kereste meg a UPC-t annak megállapítása céljából, hogy az elsőfokú ítéletben helyesen meghatározott IP címekhez kapcsolódhat-e valamilyen olyan adathordozó, amely az egyedi azonosítást alkalmassá teszi. Így a másodfokú bíróság ítélete e bűncselekmény vonatkozásában megalapozatlan maradt.

Mindezek alapján az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

Az ügyész a nyilvános ülésen az írásbeli átiratban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

A nyilvános ülésen a védő a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete és indokolásának megalapozott, hiszen a számítástechnikai rendszerbe történő beavatkozás bűncselekmény esetében bizonyítottság hiánya állt fenn, ez eredményezte a felmentést. A szakértő elmondta, hogy bizonyos külső IP címek állnak rendelkezésre, azok viszont nem feltétlenül köthetőek egy konkrét személyhez. A belső IP címek, amik már konkrét számítógéphez köthetőek, nem állnak rendelkezésre. Hivatkozott még egy számsorra is a szakértő, mely alkalmas a felhasználó és a számítógép azonosítására is, azonban ez a számsor sem áll rendelkezésre. Mivel a sértett gépét „legyalulták”, ez sem vizsgálható. Egy új eljárásban, új bizonyítási eljárás lefolytatása reális eredményt nem hozhat. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy nincs kétséget kizáró bizonyosság, vagy a bizonyítékok olyan zárt láncolata, mely kétséget kizáróan bizonyítaná, hogy ezt a cselekményt a vádlott követte el a vádban megjelölt időben és alkalommal. Az idő előrehaladásával a beszerezhető adatok nem gyarapodnak, hanem fogynak, nincs reális esély, hogy új bizonyíték álljon rendelkezésre akár a vádlott javára akár a terhére.

Figyelemmel arra, hogy a Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság megváltoztatta a vádlott bűnössége kérdésében az első fokú bíróság ítéletét és a vádlottat a folytatólagosan elkövetett számítástechnikai rendszer elleni bűncselekmény vétségének (1978. évi IV. törvény 300/C. § (1) bekezdés) vádja alól felmentette, a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján harmadfokú eljárásnak helye van.

A Fővárosi Ítéltábla a harmadfokú felülvizsgálatot ennek megfelelően a Be. 387. § (1) bekezdésében meghatározott terjedelemben folytatta le és megállapította, hogy a Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezése nagyobb részt megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az első fokú bíróság a szükséges körben felderítette és iratszerűen rögzítette az ügy helyes jogi megítéléséhez szükséges tényeket. Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállást illetően az ítéltábla rögzíti, hogy a vád tárgyává tett valamennyi bűncselekmény körében részletesen megindokolta, hogy milyen bizonyítékokat értékelt és azok a

bizonyítékok milyen módon egészítették ki egymást, és milyen módon tették egyértelművé az adott bűncselekmények vádlotthoz köthetőségét.

Ennek körében az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a vádlott előéletére, így különösen a vád tárgyává tett cselekménnyel részben párhuzamosan elkövetett hasonló bűncselekmény miatti eljárás adataira, a vádlott foglalkozására, képzettségére és személyiségére.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok teljes körű értékelése alapján állapította meg ítéletében, hogy kizárólag a vádlott volt az a személy, akinek a tényállásban rögzített időszakban érdekében állt a jogosulatlan belépés, - amelynek megtörténtét a vádlott két esetben maga sem vitatta, - és ehhez megfelelő ismeretanyaggal és szaktudással is rendelkezett. Mindezen tények és kapcsolódó egyéb cselekményei alapján nem vonható le más következtetés, mint az, hogy a vádlott volt az, aki minden, általa ismert lehetséges felületen és módon megpróbálta a sértett magánéletét feltérképezni, abba beleavatkozni és erre speciális szakismerete révén lehetősége is volt.

A másodfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság eljárása során szintén betartotta az eljárási szabályokat, a másodfokú bíróság megállapításokat tett a 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntetével kapcsolatban, az általa beszerzett Dunaújvárosi Rendőrkapitányság előtt 07030/1004/2010. bü. számon folyamatban volt nyomozati eljárás iratai alapján, azonban e körben az ítéleti tényállást nem egészítette ki és pontosította.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság az általa kirendelt igazságügyi informatikai szakértő által készített szakvélemény és a szakértő tárgyaláson történt meghallgatása alapján az elsőfokú ítéleti tényállás 4. oldal utolsó bekezdését és az azt követő táblázatot megváltoztatta, így mellőzte az elsőfokú ítélet 4. oldalának utolsó bekezdéséből az arra vonatkozó megállapítást, hogy a vádlott volt az a személy, aki a sértett postafiókjába illetőleg a sértettnek kiadott mobilinternetről jogosulatlanul a sértett tudta és beleegyezése nélkül az ott rögzítettek szerint belépett.

A másodfokú eljárásban igazságügyi informatikai szakértő kirendelésére azért került sor, mert az elsőfokú ítélet nem rögzítette, hogy a vádlott konkrétan milyen módon sértette meg illetve játszott ki a rendszer védelmét biztosító technikai intézkedéseket és erre nézve bizonyítás felvételére sem került sor.

A Fővárosi Ítélet tábla e körben azt rögzíti, hogy e kérdésnek a megválaszolása a felülbírált ügyben nem volt szakértői kérdés, az elsőfokú ítélet egyértelműen rögzítette, hogy a vádlott a sértett által kizárólagosan használt számítógépébe és mobil internetébe jogosulatlanul belépett, azaz a jogosult/sértett felhasználó nevével belépési kódjával) jelszavával annak birtokában lépett be. E körben közömbös a kódok, jelszók megszerzésének módja.

A szakértő meghallgatása majd az általa benyújtott szakvélemény a kirendelés tárgyától eltérően annak a kérdéskörnek a megválaszolására irányult, hogy a megadott IP címek egyértelműen köthetők a vádlott személyéhez, avagy sem. A szakvélemény e kérdésnek a megválaszolását a rendelkezésre álló adatok alapján nem tudta megtenni és utalt rá, hogy e körben az időmúlás és a sértetti számítógép lecserélése okán erre már nincs is mód.

Ezért teljeséggel érthetetlen az ügyészség hatályon kívül helyezésre vonatkozó azon indítványa, hogy a bizonyítást e körben kell az elsőfokú bíróságnak továbbfejlesztenie.

Az ítélet tábla ugyanakkor egyetértett a Fejér Megyei Főügyészség fellebbezésében foglaltakkal, mely szerint a törvényszék okszerűtlenül állapított meg felderítetlenséget e körben és a bizonyítási eljárás eredményeként maga tette a tényállást megalapozatlanná azzal, hogy az elsőfokú bíróság által értékelteket figyelembe sem véve, csak a saját maga által feleslegesen elrendelt bizonyítás

eredményére /eredménytelenségére/ alapozott és a szakértői véleményben foglaltakra alapítva a vádlottat e körben felmentette.

Ennek megfelelően az ítéletábra álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytelen ténybeli következtetés alapján változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását a jogosulatlan belépést megjelenítő tényállási részben, ezért az ítéletábra a másodfokú bíróság általi megváltoztatást mellőzte.

Ennek megfelelően pedig az elsőfokú bíróság ítéleti tényállása irányadó a harmadfokú eljárásban.

Az ítéletábra álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogi indokolása sem foghat helyt, e körben az elsőfokú bíróság indokolásában (ítélet 8. oldal utolsó bekezdéstől 9. oldal első bekezdésig bezárólag) kifejtettekkel ért egyet az ítéletábra. Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállása alapján a Székesfehérvári Törvényszék teljesen alaptalanul mellőzte az arra vonatkozó ténymegállapítást, hogy a vádlott volt az a személy, aki a számítástechnikai rendszer elleni bűncselekményt is elkövette.

Mindezzel szemben az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének jogi álláspontját tartja helyesnek, amely az irányadó tényekre támaszkodva következtetési alapot ad a vádlott bűnösségének e bűncselekményben történt megállapítására.

A kifejtetteknek megfelelően a Fővárosi Ítéletábra a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét a Be. 398. §-a alapján megváltoztatta a rendelkező részben írtak szerint.

A vádlott büntetésének kiszabása során a következőket vette figyelembe:

Alapvetően egyetértett az ítéletábra az első- és másodfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményekkel.

Az ítéletábrának abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy az elkövetés idején hatályban volt, vagy az elbíráláskor hatályban lévő büntető anyagi jogszabály eredményez-e kedvezőbb elbírálást a vádlottra nézve a Btk. 2. §-ában foglalt rendelkezés értelmében.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy főszabályként az elkövetés idején hatályban volt büntető jogi rendelkezéseket kell alkalmazni, arra figyelemmel, hogy az 1978. évi IV. törvény 300/C.§.(1) bekezdésében meghatározott számítástechnikai rendszer elleni bűncselekmény vétsége büntetési tétele enyhébb, (2 hónaptól 1 év) mint a Btk.423. § (1) bekezdésében rögzített cselekmény büntetési tétele (3 hónaptól 2 év).

Figyelemmel arra, hogy a törvényalkotó 2012. évi C. törvényben (Btk.) a számítástechnikai rendszer elleni bűncselekmény vétségének büntetési tételét megemelte az ítéletábra álláspontja szerint is a vádlott esetében az elbíráláskori jogszabályok alkalmazása egyértelműen hátrányos lenne, így az ítéletábra a Btk. 2. §-a alapján az elkövetéskori jogszabályokat alkalmazta.

A Fővárosi Ítéletábra a büntetés kiszabása körében figyelemmel volt arra, hogy a bűncselekmény elkövetése óta olyan hosszú idő telt el, amely a bűncselekmények elévülési idejét is meghaladja, így időmúlást és a helyesen számba vett bűnösségi körülményeket alapul véve arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottal szemben a másodfokú bíróság által kiszabott közérdekű munka büntetés is elegendő a büntetés céljának elérésére.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárásban a szakértő kirendelésére indokolatlanul került sor. A másodfokú eljárásban e körben felmerült bűnügyi költséget az ítéletábra az állam terhére

tisztviselő